

Nowa rola doskonalenia zawodowego we współczesnej szkole

dr Urszula Wyrzykowska-Dudek

O CZYM BĘDZIE MOWA...
Konteksty współczesnej edukacji
Zmiany w polskiej oświacie:
strukturalne – 1999...
jakościowe - 2004...

Kwalifikacje a kompetencje nauczyciela

Szkoła jako organizacja ucząca się

Co każdy nauczyciel powinien zrobić
z własną ścieżką rozwoju zawodowego –
wybrane obszary:

- system wartości
- motywacja
- co dam z siebie – (re)wizja mojej pracy?

Konteksty współczesnej edukacji

- Wyzwania współczesności (idee: „wioski globalnej”, „małej ojczyzny”)
- Oczekiwania wobec szkoły, nauczyciela
- Zmieniające się zadania (ustawodawca kontra przyzwyczajenia)
- Różne kryzysy
- Rola dyrektora/nauczyciela (rozumienie potrzeby zmiany)
- Wartości w życiu i ...edukacji
- Wizja sposobu pracy

Zmiany w polskiej oświacie:

strukturalne – 1999...
jakościowe - 2004...

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nowe elementy

- Wymagania Państwa wobec szkół i placówek
- Podstawa programowa
- System egzaminów zewnętrznych
- Ścieżka awansu zawodowego nauczyciela
- Projekty unijne realizowane w szkołach

Wymagania Państwa wobec szkół i placówek (01.09. 2015)

- **Wymaganie 1**

Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów

- **Wymaganie 2**

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

- **Wymaganie 3**

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

- **Wymaganie 4** Uczniowie są aktywni

- **Wymaganie 5** Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne

- **Wymaganie 6** Szkoła lub placówka wspomaga

Wymagania Państwa wobec szkół i placówek (01.09. 2015)

- **Wymaganie 7**

Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych

- **Wymaganie 8** Promowana jest wartość edukacji
- **Wymaganie 9** Rodzice są partnerami szkoły lub placówki
- **Wymaganie 10**

Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju

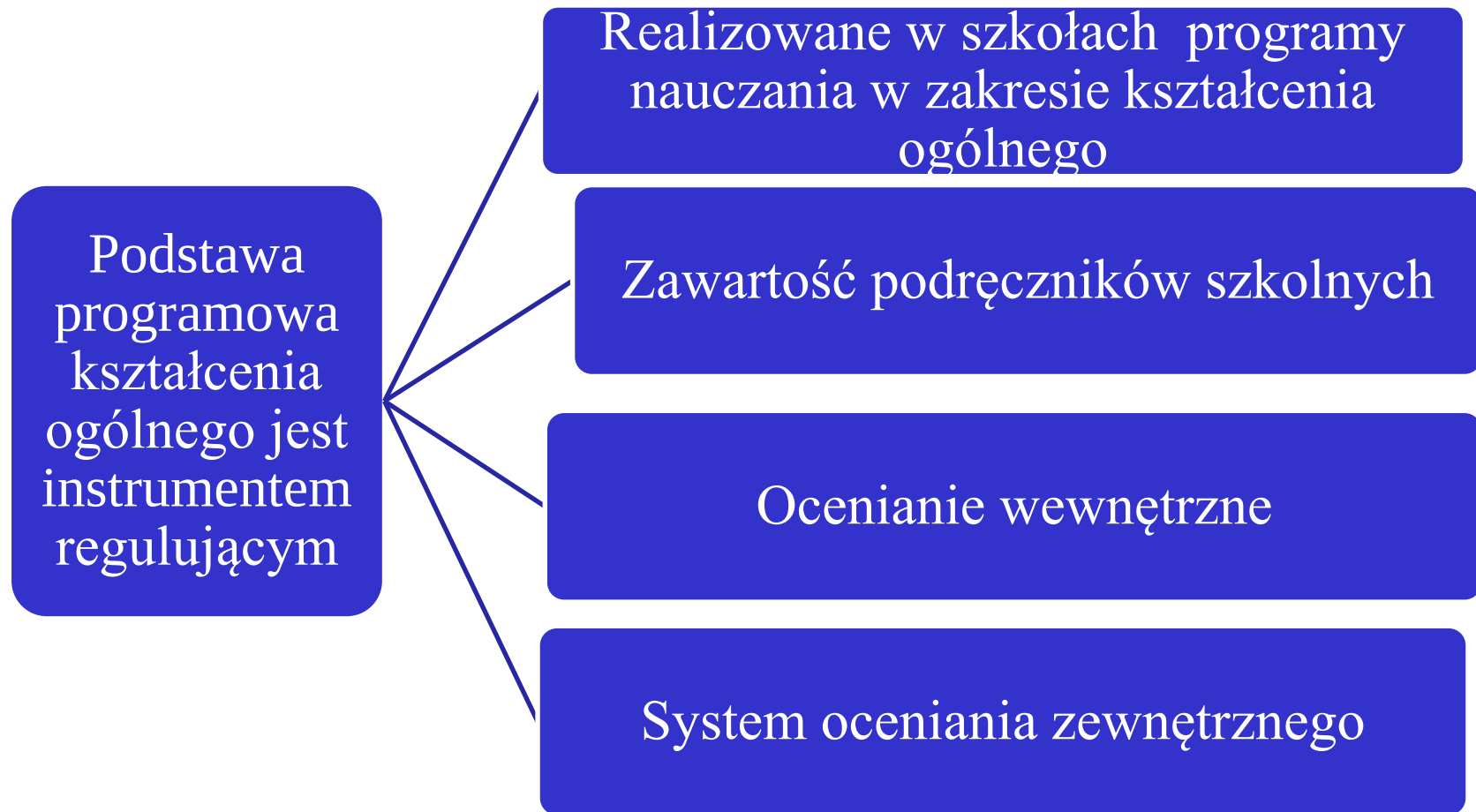
- **Wymaganie 11**

Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

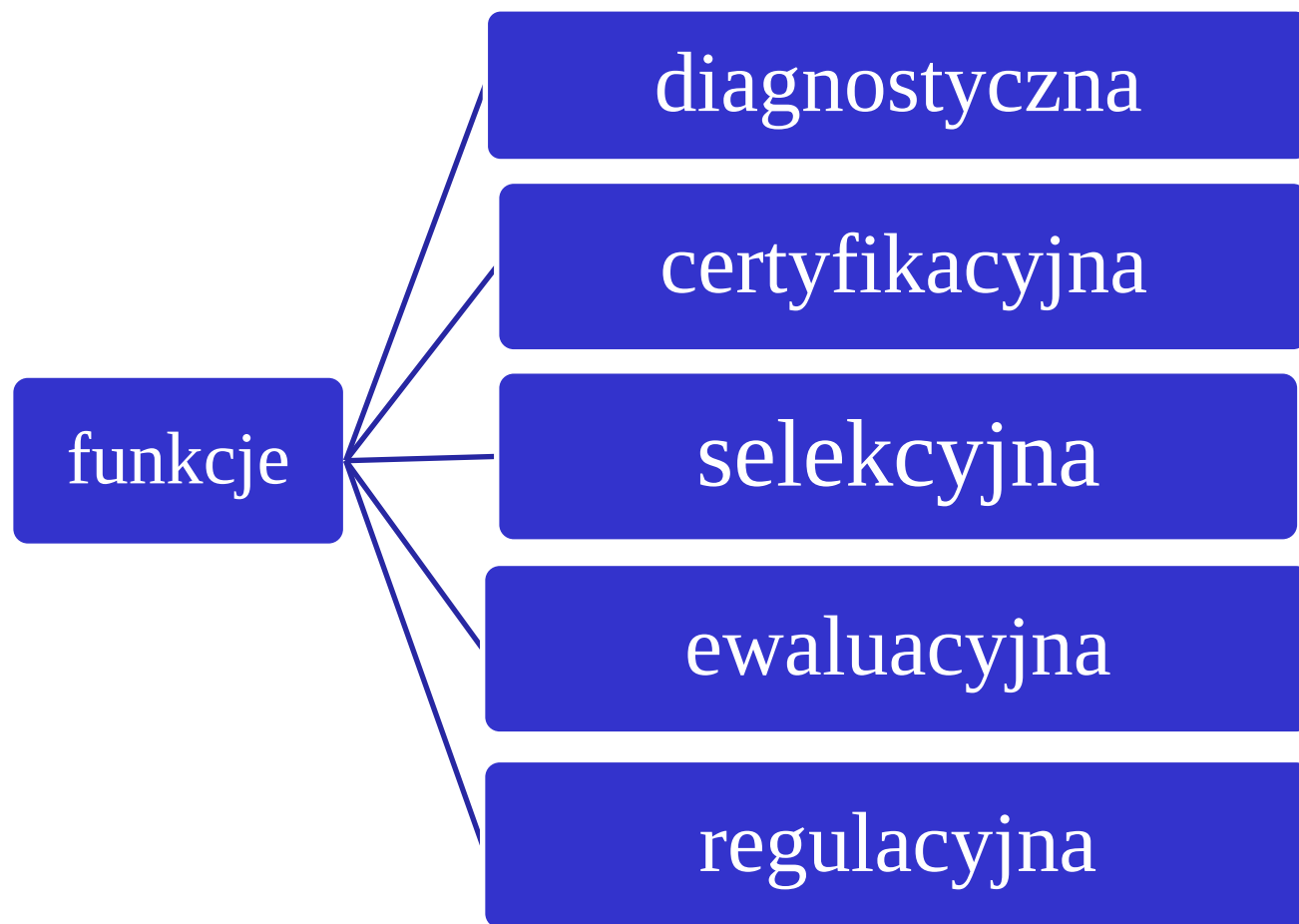
- **Wymaganie 12** Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi

Funkcje podstawy programowej

Podstawowe funkcje egzaminów

Wejście Polski do Unii Europejskiej 2004 r.

fundusze dla oświaty

- Okres programowania 2004-2006
- Okres programowania 2007-2013
- Okres programowania 2014-2020

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kwalifikacje a kompetencje nauczyciela

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kwalifikacje i kompetencje PRACOWNIKA - NAUCZYCIELA

Dla zrozumienia potrzeb współczesnych systemów pracy ważne jest rozróżnianie pojęć: **kompetencje i kwalifikacje**.

Kwalifikacje to zdobyte wykształcenie i wykszolenie.

Kompetencje to udowodnione zdolności do stosowania w praktyce posiadanych kwalifikacji oraz właściwego i zgodnego z etyką zawodową wykorzystywania cech osobowych i umiejętności nabytych w trakcie praktyki zawodowej.

Kwalifikacje i kompetencje PRACOWNIKA - NAUCZYCIELA

Współczesny, dynamiczny rynek pracy wymaga od pracownika coraz:

- większej wiedzy, szybkiego zdobywania, przetwarzania i wykorzystywania nowych informacji,
- umiejętności posługiwania się nowoczesnymi narzędziami i rozwiązaniami technologicznymi.

Pracodawcy oczekują takich cech osobowościowych pracownika jak:

- umiejętność organizacji własnej pracy,
- szybkie dostosowanie się do nowych warunków,
- innowacyjność,
- konsekwencja w dążeniu do osiągnięcia celu,
- skuteczność działania

Szkoła jako organizacja ucząca się

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Definicja OSU wg.P.M.Senge

- Organizacja ucząca się to taka, która ciągle rozszerza swoje możliwości kreowania własnej przyszłości.

Co wyróżnia OUS

- Mistrzostwo osobiste – kompetencje
- Modele myślowe
- Wspólna wizja
- Zespołowe uczenie się
- Myślenie systemowe

Funkcje i zadania (kompetencje) nauczyciela mające wpływ na efekty edukacyjne

Orientacja i wspomaganie młodzieży w kształtowaniu jej planów edukacyjnych i życiowych, w sytuacji zmian wynikających z procesów transformacji systemowej, potrzeb rynku pracy, dużego wpływu masowego przekazu (nie zawsze pozytywnego) na świadomość młodych ludzi.

Działalność nowatorska, inicjowanie nowych rozwiązań w nauce i pracy uczniów, przez uruchamianie motywacji pozytywnej i wskazywanie na potrzebę więzi teorii i praktyki

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Funkcje i zadania (kompetencje) nauczyciela mające wpływ na efekty edukacyjne

Organizowanie procesu nauczania – uczenia się uczniów przy kierowniczej i wspierającej roli nauczyciela

Organizowanie procesu wychowania w całym życiu szkolnym i środowiskowym

Diagnozowanie sytuacji i potrzeb

Wpływanie na postawy społeczne młodzieży

Współpraca z rodziną i środowiskiem lokalnym

Współkształtowanie jej charakterów

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kompetencje nauczyciela mające wpływ na efekty edukacyjne

Nauczyciel przygotowany do pracy to taki, który:

- **Rozumie i uwzględnia** różne wzory myślenia swoich uczniów
- **Rozwija i zapewnia** dostępność oraz wsparcie dla rozwoju intelektualnego, społecznego i osobowościowego
- **Stosuje dostępne** programy, metody i techniki nauczania uwzględniając odrębności uczniów
- **Zna i stosuje** rozmaite strategie nauczania
- **Zachęca uczniów do rozwijania** krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów i umiejętności działania

Kompetencje nauczyciela mające wpływ na efekty edukacyjne

- **Wykorzystuje rozumienie** indywidualnych i grupowych motywacji oraz zachowań do stwarzania takiego środowiska, które zachęca do pozytywnych interakcji społecznych
- **Stosuje wiedzę** w werbalnych, niewerbalnych i medialnych technikach komunikacji
- **Zna i stosuje** formalne i nieformalne strategie oceniania.
- **Jest refleksyjnym praktykiem**, aktywnie szuka okazji do rozwoju zawodowego
- **Kształtuje pozytywne relacje** z uczniami, współpracownikami, rodzicami i różnymi instytucjami.

Kompetencje nauczyciela współczesnej szkoły

- Kompetencje merytoryczne.
 - Kompetencje psychologiczno-pedagogiczne.
 - Kompetencje diagnostyczne.
 - Kompetencje w dziedzinie planowania i projektowania,
 - Kompetencje dydaktyczno-metodyczne.
 - Kompetencje komunikacyjne.
 - Kompetencje medialne i techniczne
-
- wg. Stanisława Dylaka

- **„W związku ze zmianą schematu myślenia w społeczeństwie wielu nauczycieli zmieniło swoje nawyki i przyzwyczajenia mentalne. Nauczyciel na miarę nowego tysiąclecia powinien być człowiekiem, do którego uczniowie mają zaufanie. Powinien być gotowy nie tylko do zademonstrowania swojej wiedzy uczniom, ale też do przekazania, w jaki sposób mogą ją zdobyć sami”.**

<http://www.eid.edu.pl/archiwum/2006>

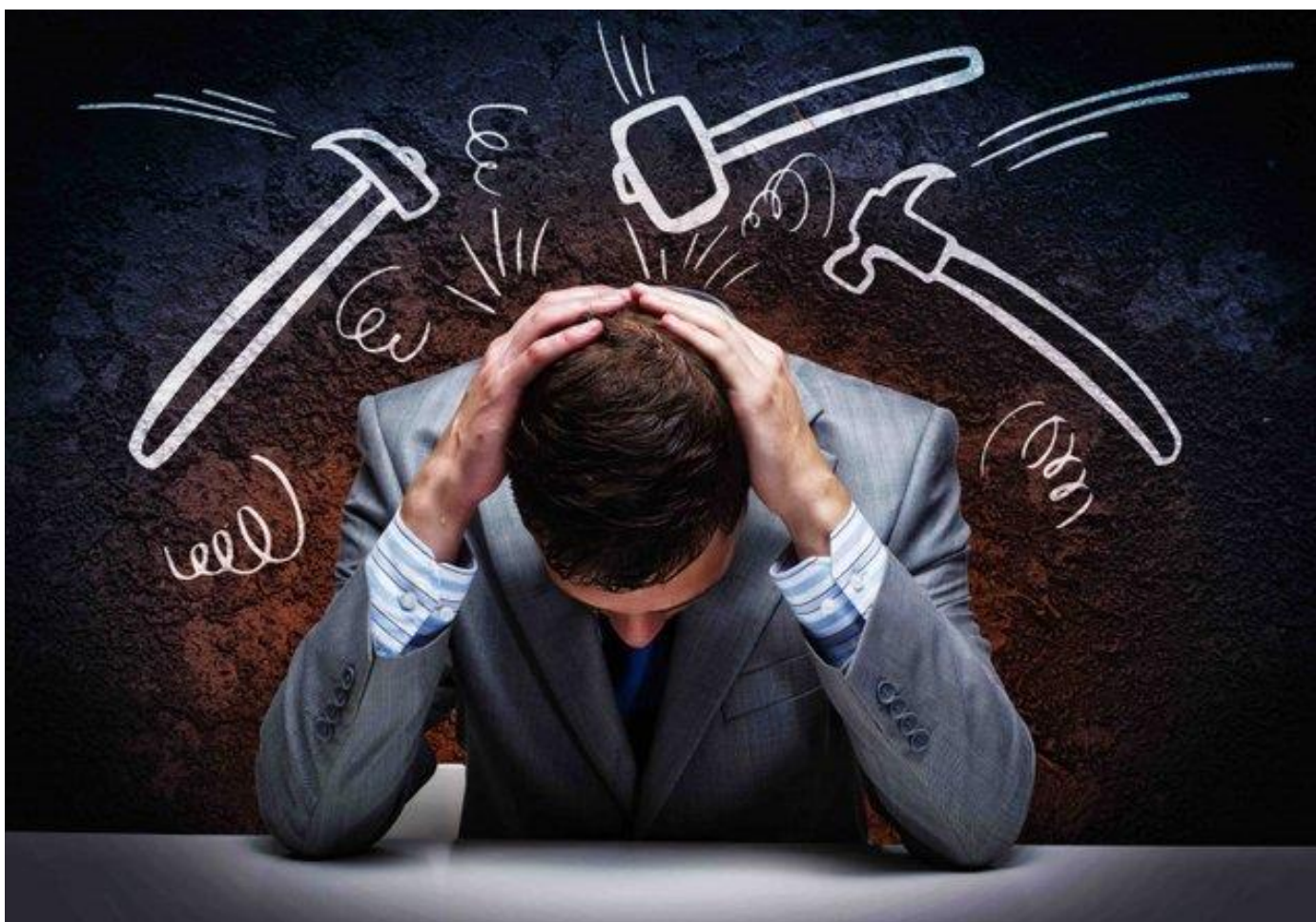

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nasze wartości

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wartości jako źródło edukacji

Działanie nauczyciela-wychowawcy nabierze pedagogicznej skuteczności wtedy, gdy będzie zgodne z wypowiedzanymi słowami i głoszonymi wartościami.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wychowanie to sztuka i umiejętność

- Osobowość człowieka kształtuje się poprzez społeczną działalność wychowawczą
- Proces wychowania musi być ukierunkowany na kształtowanie postaw
- Ograniczenie się na preferowaniu funkcji dydaktycznej szkoły spowodowało ogromne zubożenie oddziaływania wychowawczego
- **Wskazany holistyczny model wychowania obejmujący całego człowieka (element: intelektualny, fizyczny, społeczny, duchowy)**

Wartości fundamentem wychowania

- We współczesnym świecie, pełnym sprzecznych ze sobą teorii i światopoglądów, młodzi ludzie szczególnie potrzebują **wartości**, aby życie ich i innych ludzi nie straciło **ludzkiego charakteru**
- **Wartości chronią człowieka przed iluzją łatwego szczęścia, łatwego życia**
- **Dają wskazówki, co robić, by nie wpaść pułapkę zagrażającą rozwojowi i prawidłowemu funkcjonowaniu (agresja, uzależnienia, sekty itp.)**

Potrzeba wychowania ku wartościom

- Pomoc w odkrywaniu wartości
- Demaskowanie antywartości
- Przywracanie właściwego sensu wartościom
- Promowanie wartości

System wartości ogólnoludzkich

- Godność
- Prawda
- Dobro
- Życie
- Sprawiedliwość
- Pokój
- Rodzina

Kroki wprowadzania w świat wartości:

- Dostrzeganie
- Rozpoznanie
- Zrozumienie
- Zaakceptowanie
- Respektowanie

Co to jest motywacja?

- Etymologia słowa „motywacja” wskazuje na jej korzenie w języku łacińskim.
- „*Movere*” oznacza *ruch, poruszanie się*, ale także *pobudzenie, zachęcanie kogoś do czegoś*.

Motywacja to proces

powstania, podtrzymania i ukierunkowywania działania; podtrzymuje określone zachowania ludzi mające doprowadzić do osiągnięcia określonych celów.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Proces ten zachodzi, gdy spełnione są dwa warunki

- 1.Osiągnięcie celu musi być postrzegane przez człowieka jako użyteczne;
- 2.Prawdopodobieństwo realizacji celu przez jednostkę musi być wyższe od zera.

Wyniki uzależnione są od dwóch rodzajów motywacji:

- **Wewnętrznej** (kiedy robimy coś dla własnej satysfakcji, przyjemności, lubimy samo zadanie)
- **Zewnętrznej** (kiedy pracujemy, by uzyskać coś z zewnątrz: na przykład ocenę, premię, pochwałę, awans)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**• Co dam z siebie –
(re)wizja mojej pracy?**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nauczyciel źródłem wartości

- *Osobowość*-kamieniem węgielnym bycia nauczycielem-wychowawcą jest potencjał osobowości
- *Wiedza* (wiem, co powinno być zrobione)
- *Umiejętności* (umiem to zrobić)

***„Słowa uczą,
przekłady pociągają”***

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zasady współpracy

- zasada pozytywnej motywacji,
- zasada partnerstwa,
- zasada jedności oddziaływań
- zasada systematycznej współpracy.

Doskonalenie zawodowe NAUCZYCIELA

- to spójne działania nauczyciela, dyrektora, rady pedagogicznej, których celem nadrzędnym jest rozwój całej szkoły jako organizacji uczącej się.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

LITERATURA:

Christopher C. J., *Nauczyciel – rodzic skuteczne porozumiewanie się*, Warszawa 2001.

Colin R. , Nicholl M. J.. *Ucz się szybciej na miarę XXI wieku*. Warszawa 2003

Goldstein Arnold P., McGinnis E., *Kształtowanie umiejętności prospołecznych*

Goldstein Arnold P., McGinnis E., *Skillstreaming. Kształtowanie młodego człowieka*

Goldstein Arnold P., McGinnis E., *Skillstreaming. Kształtowanie umiejętności*

Gordon D., Vos J. *Rewolucja w uczeniu*. Warszawa 2003.

King G., *Umiejętności terapeutyczne nauczyciela*, Gdańsk 2003

Sternberg R., *Jak nauczyć dzieci myślenia*, Gdańsk 2003

Taraszkiewicz M.& Colin R. *Atlas efektywnego uczenia się*. Warszawa.2006

Trendy. Internetowe czasopismo edukacyjne. <http://www.trendy.ore.edu.pl/>

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dziękuję

© Can Stock Photo - csp25873986

Przerwa na :

Jeszcze nie...teraz??
😊😊😊

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

